

เกาะกระแสไหล

ฉบับที่ 5
ปี 2568

มาตรการของรัฐบาลต่อปัญหา แก๊งคอลเซนเตอร์ที่มีฐานในเมียนมา

ภาพจาก

<http://www.nationtv.tv/news/crime/378946592>

นางสาวปรียวรรณ สุวรรณสุนย์
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ

มาตรการของรัฐบาลต่อปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ที่มีฐานในเมียนมา

ข้อมูลจากศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศปอส.ตร.) ระบุว่าช่วงเดือนมีนาคม 2565-ธันวาคม 2567 มีคนไทยตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซนเตอร์มากกว่า 773,118 คดี สร้างความเสียหายรวมกว่า 79,569 ล้านบาท หรือเฉลี่ยวันละ 80 ล้านบาท โดยเหยื่อส่วนใหญ่เป็นบุคคลวัยทำงานจนถึงผู้สูงอายุ ประมาณ 30-60 ปีขึ้นไป สูงถึง 248,800 คดี นอกจากนี้ การหลอกลวงที่สร้างความเสียหายอย่างมาก คือ แก๊งคอลเซนเตอร์ที่เชื่อมโยงไปถึงประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ในกรณีประเทศกัมพูชาที่หลอกลวงเหยื่อสูญเสียไปกว่า 3 พันล้านบาท และได้มีการกระจายขยายฐานธุรกิจไปที่ลาว และเมียนมาเพิ่มเติม สะท้อนให้เห็นว่าเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและเกี่ยวพันกับเทคโนโลยีและความร่วมมือระหว่างประเทศ

ด้วยสภาพภูมิรัฐศาสตร์ประเทศไทยที่มีอาณาเขตติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านทั้งเมียนมา ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย จึงเป็นพื้นที่สำคัญที่จะหลอกลวงเหยื่อจากประเทศต่าง ๆ ให้เข้ามาทำงานในเมียนมา ลาว และกัมพูชา โดยมีการล่อลวงประชาชนให้ตกเป็นเหยื่อ และบังคับใช้แรงงานในกิจกรรมหลอกลวงทางออนไลน์เพื่อโน้มน้าวให้เหยื่อลงทุนในแผนการหลอกลวงหรือการลงทุนปลอม จากการศึกษาพบว่าธุรกิจสีเทาในภูมิภาคดังกล่าวกระจายอยู่หลายพื้นที่ กล่าวคือ ลาวมีแหล่งกาสิโนและธุรกิจสีเทา แหล่งฟอกเงิน แหล่งพักพิง สแกมเมอร์ รวมกันอยู่ที่อาณาจักรคิงส์โรมัน ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ แขวงบ่อแก้ว กัมพูชามีศูนย์กลางแหล่งกาสิโน พนันออนไลน์ รวมถึงแก๊งคอลเซนเตอร์อยู่ที่สีหนุวิลล์ (รวมถึงมีกาสิโน และแก๊งคอลเซนเตอร์ในจังหวัดพระสีหนุ จังหวัดเกาะกง ปอยเปต จังหวัดบันทายมีชัย จังหวัดอุดรมีชัย และกรุงพนมเปญ) ขณะที่เมียนมามีศูนย์กลางธุรกิจสีเทาอยู่ที่ชเวโก๊โก๊ เมืองเมียวดี ซึ่งจากการขยายเครือข่ายธุรกิจผิดกฎหมายในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ทำให้ชเวโก๊โก๊กลายเป็นแหล่งรวมธุรกิจสีเทาที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคอาเซียน สาเหตุที่ธุรกิจสีเทาในเมียนมาโดยเฉพาะแก๊งคอลเซนเตอร์เติบโตเนื่องจากปัญหาการสู้รบระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ และรัฐบาลทหารเมียนมาซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจและการลงทุนต่าง ๆ ทำให้รัฐบาลทหารเมียนมาและบรรดากลุ่มชาติพันธุ์ขาดรายได้จึงกลับไปดำเนินธุรกิจสีเทา ทั้งกาสิโน แก๊งคอลเซนเตอร์ ค้ามนุษย์ และยาเสพติด เพื่อนำรายได้ไปใช้ในการจัดซื้อเสบียงและอาวุธยุทโธปกรณ์ ที่สำคัญเป็นเรื่องยากที่จะปราบปรามเนื่องจากปัญหาของเมียนมามีความซับซ้อน และระบบการเมืองการปกครองไม่เป็นเอกภาพ แม้เมืองเมียวดีจะอยู่ในการปกครองของรัฐบาลทหารเมียนมา ซึ่งเดิมมีกองกำลังชนกลุ่มน้อยอยู่ในเมียวดี โดยมีการตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกันจากการขนส่งสินค้าและการเก็บค่าผ่านทาง แต่หลังจากที่มีการรัฐประหารได้เกิดกองกำลังพิทักษ์ประชาชน (PDF) ขึ้น โดยได้ร่วมกับชนกลุ่มน้อยในการต่อสู้กับรัฐบาลทหารเมียนมา ทำให้รัฐบาลทหารอ่อนกำลังลง ดังนั้น การที่รัฐบาลทหารจะเข้าไปแก้ปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ในเมียวดีจึงเป็นเรื่องยาก โดยเฉพาะเป็นพื้นที่ชายแดนเมืองชเวโก๊โก๊ในเมียวดี หรือทำซีเหล็กในรัฐฉาน ทำให้กลุ่มเงินเทาเข้ามาตั้งฐานธุรกิจบริเวณดังกล่าวซึ่งเป็นแนวชายแดนเมียนมาที่ติดกับชายแดนไทย ส่วนแก๊งคอลเซนเตอร์ที่อยู่ลาว และอยู่บริเวณเกาะกง ประเทศกัมพูชา สามารถปราบปรามได้ง่ายกว่าเพราะเป็นการปกครองโดยรัฐบาลเดียว มีเอกภาพในการบริหารงาน เมื่อรัฐบาลกัมพูชาดำเนินการปราบปรามอย่างจริงจัง แก๊งคอลเซนเตอร์จึงได้ย้ายฐานไปอยู่ในเมียนมาท่ามกลางสถานการณ์ที่มีหลายฝ่ายเข้าไปเกี่ยวข้อง ทั้งกองกำลังอิสระ กองกำลังติดอาวุธของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ และรัฐบาลทหาร ที่ต่างแยกการบริหารเป็นเอกเทศ การปราบปรามธุรกิจสีเทาจึงเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้ รัฐบาลทหารและบรรดากลุ่มชาติพันธุ์ต่างต้องการเงินทุนเพื่อใช้สู้รบ แต่เมื่ออุตสาหกรรมต่าง ๆ ชะลอตัวเพราะเหตุความขัดแย้งทางการเมือง ทำให้ไม่มีนักลงทุนเข้าไปทำธุรกิจ รายได้จาก

แหล่งท่องเที่ยวตลอด เป็นเหตุให้ต้องพึ่งพารายได้จากธุรกิจสีเทาแทน จากกาสิโน แอ็งคอลลเซนเตอร์ การค้ามนุษย์ และยาเสพติด

สำหรับจุดกำเนิดของธุรกิจสีเทาในชเวโก๊กโก่ จังหวัดเมียวดี ประเทศเมียนมา เริ่มหลังจากที่ธุรกิจสีเทาซึ่งเคยเติบโตและเป็นที่ยอมรับในสิหนุวิลล์ ประเทศกัมพูชาล่มสลาย ในปี 2562 กลุ่มทุนจีนสีเทาได้ย้ายฐานธุรกิจกาสิโน พนันออนไลน์ และแอ็งคอลลเซนเตอร์ จากกัมพูชามายังชเวโก๊กโก่ เมืองเมียวดี ตั้งอยู่ห่างจากสะพานมิตรภาพไทย-พม่า แห่งที่ 1 ประมาณ 25 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 720 ตารางกิโลเมตร ชเวโก๊กโก่ได้กลายเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษของเมียนมา ที่ดำเนินธุรกิจสีเทาภายใต้การดูแลของกองกำลังแห่งชาติกะเหรี่ยง (KNA) โดย KNA ได้ร่วมหุ้นกับบริษัท ยาไท่ อินเตอร์เนชั่นแนล โฮลด์ดิ้ง กรุ๊ป (Yatai International Holding Group: IHG) ก่อตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชเวโก๊กโก่ขึ้นมา ซึ่งส่งผลให้กองกำลัง KNA มีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้นสามารถขยายธุรกิจในเมืองออกไปหลายประเภท รวมถึงธุรกิจพนันและสแกมเมอร์ออนไลน์ออกไปในหลายพื้นที่ของชายแดนรัฐกะเหรี่ยงอีกด้วย โดยแหล่งธุรกิจสีเทาในชเวโก๊กโก่ เมืองเมียวดี ได้แก่ เคเค พาร์ค (KK Park) ซึ่งมีทั้งกาสิโน พนันออนไลน์ และแอ็งคอลลเซนเตอร์ ตั้งอยู่ตรงข้ามตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตากของไทย และกองกำลัง KNA ร่วมลงทุนกับกลุ่มทุนจีนจากบริษัทตงเหมยกรุ๊ป (Dongmei group) มี ยูหลง เบย์ พาร์ค (Yulong Bay Park) และอะพอลโล พาร์ค (Apollo Park) อยู่ติดกับริมแม่น้ำเมยใกล้ชายแดนไทยบริเวณ อำเภอแม่สอด และตั้งอยู่ระหว่างตัวเมืองเมียวดีกับชเวโก๊กโก่ ทั้งสองแห่งเป็นแหล่งรวมของแอ็งคอลลเซนเตอร์ที่โทรข้ามประเทศเพื่อหลอกเงินจากเหยื่อในประเทศต่าง ๆ และเมืองใหม่เมียวดี (Myawaddy New City) เป็นแหล่งกาสิโน พนัน และสแกมเมอร์ออนไลน์ ซึ่งตั้งอยู่ใกล้ชายแดนไทย-พม่า มีแกนนำ KNA เป็นผู้ถือหุ้นร่วมกับนายทุนชาวสิงคโปร์และชาวจีน โดยจากข้อมูลเมื่อปี 2566 พบว่ามีบริษัทสแกมเมอร์กว่า 30 แห่งตามแนวชายแดนไทย-พม่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่วนรายงานจากหน่วยงานความมั่นคงระบุว่า ผลจากการตรึงกำลังตามแนวชายแดนอย่างเข้มข้นของกองทัพภาคที่ 3 และการตรวจค้นอย่างเข้มงวดของตำรวจตามแนวชายแดน ทำให้ขบวนการใต้ดินผิดกฎหมายในฝั่งไทย-พม่าเคลื่อนไหวได้ยาก ส่งผลให้ทุนจีนสีเทาเริ่มเปลี่ยนเส้นทางมายังเมืองเมะลาลาย เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก หรือ EastWest Economic Corridor และต้นปี 2567 เป็นต้นมา ธุรกิจทุนสีเทาได้ย้ายฐานจากเมืองเมะลาลายมายังเขตเมืองพญาทองซู จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นแนวชายแดนเมียนมาที่ติดกับด่านเจดีย์สามองค์ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตอิทธิพลของกองกำลัง DKBA (กองทัพกะเหรี่ยงพุทธประชาธิปไตย) ซึ่งนอกจากจะเป็นแหล่งหนึ่งของแอ็งคอลลเซนเตอร์แล้ว ยังเป็นเส้นทางผ่านของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด สินค้าหนีภาษี และสร้างเครือข่ายขบวนการลักลอบพาคนเข้าเมืองอยู่ในฝั่งไทยและเมียนมาอีกด้วย

สรุปได้ว่าธุรกิจสีเทาในเมียนมามักอยู่ในพื้นที่ตามแนวชายแดน อันได้แก่ ชเวโก๊กโก่ เมืองเมียวดี ซึ่งติดกับ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีทั้งกาสิโน การค้ามนุษย์ และแอ็งคอลลเซนเตอร์ ทำชีเหล็กซึ่งอยู่ทางด้านตะวันออกของรัฐฉาน ติดกับอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยมีธุรกิจกาสิโน และยาเสพติดเป็นหลัก เมืองลา เขตปกครองพิเศษของรัฐฉาน อยู่บริเวณตอนเหนือของรัฐฉาน ที่อยู่ติดกับประเทศจีน มีธุรกิจกาสิโน การค้าประเวณี การค้าสัตว์ป่าหายาก รวมถึงแอ็งคอลลเซนเตอร์ เมืองพญาทองซูซึ่งเป็นแนวชายแดนที่ติดกับด่านเจดีย์สามองค์ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีแอ็งคอลลเซนเตอร์ สินค้าหนีภาษี ค้ายาเสพติด และค้ามนุษย์ โดยจากข้อมูลพบว่าที่ผ่านมามีเหยื่อที่ถูกหลอกไปค้ามนุษย์ในเมียนมาไม่ต่ำกว่า 120,000 คน จากปัญหาดังกล่าวทำให้รัฐบาลไทยได้มีการหารือระหว่างจีนและเมียนมาเพื่อปฏิบัติการ ระงับการขายไฟฟ้าและเชื้อเพลิง รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตไปยังเขตชายแดนของเมียนมา จำนวน 5 จุด ประกอบด้วย 1) จุดซื้อขายบริเวณบ้านพระเจดีย์สามองค์ เมืองพญาทองซู รัฐมอญ 2) บ้านเหมืองแดง-เมืองท่าชีเหล็ก

3) สะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา-เมืองท่าซี้เหล็ก รัฐฉาน 4) สะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่ 2 ส่งไปที่เมียวดี และ 5) จุดซื้อขายไฟฟ้า ที่บ้านห้วยม่วง-อำเภอเมียวดี ในการปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์และกดดันให้ปล่อยเหยื่อที่ลวงมาให้ทำธุรกิจดังกล่าวเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2568 โดยตั้งเป้าหมายการแก้ไขปัญหาให้เป็นรูปธรรม ภายใน 6 เดือน

ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ทำการสำรวจความคิดเห็นเรื่อง “War on Scam Gang” จากประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น 1,310 ตัวอย่าง เกี่ยวกับมาตรการของรัฐบาลในการจัดการกับปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ที่มีฐานในเมียนมา ด้วยวิธีการตัดไฟ ตัดสัญญาณอินเทอร์เน็ต และระงับการส่งน้ำมันออกไปยังเมียนมา ได้ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบง่าย โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 97 มีผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ความเห็นต่อมาตรการของรัฐบาลในการจัดการกับปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ที่มีฐานในเมียนมา ด้วยวิธีการตัดไฟ ตัดสัญญาณอินเทอร์เน็ต และระงับการส่งน้ำมันออกไปยังเมียนมา

ความเห็นต่อมาตรการของรัฐบาลในการจัดการกับปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ที่มีฐานในเมียนมาด้วยวิธีการตัดไฟ ตัดสัญญาณอินเทอร์เน็ต และระงับการส่งน้ำมันออกไปยังเมียนมา	ร้อยละ
เห็นด้วยมาก	70.54
ค่อนข้างเห็นด้วย	21.07
ไม่ค่อยเห็นด้วย	5.34
ไม่เห็นด้วยเลย	3.05
รวม	100.00

2. ความเห็นต่อมาตรการของรัฐบาลในการตัดไฟ ตัดสัญญาณอินเทอร์เน็ต และระงับการส่งน้ำมัน จะช่วยแก้ไขปัญหากลังคอลเซนเตอร์ที่มีฐานในเมียนมาได้แค่ไหน

ความเห็นต่อมาตรการของรัฐบาลในการตัดไฟ ตัดสัญญาณอินเทอร์เน็ตและระงับการส่งน้ำมัน จะช่วยแก้ไขปัญหากลังคอลเซนเตอร์ที่มีฐานในเมียนมาได้แค่ไหน	ร้อยละ
ช่วยแก้ไขปัญหได้ในระดับหนึ่ง	60.92
ช่วยแก้ไขปัญหามาก	17.71
ช่วยแก้ไขปัญหได้น้อยมาก	15.95
ไม่ช่วยแก้ไขปัญหอะไรเลย	5.42
รวม	100.00

3. การมีส่วนเกี่ยวข้องหรือการสนับสนุนแก๊งคอลเซนเตอร์ในเมียนมาจากเจ้าหน้าที่รัฐของไทย

การมีส่วนเกี่ยวข้องหรือการสนับสนุนแก๊งคอลเซนเตอร์ในเมียนมาจากเจ้าหน้าที่รัฐของไทย	ร้อยละ
มีแน่นอน	69.85
ไม่แน่ใจ	26.87
ไม่มี	3.28
รวม	100.00

4. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผู้ที่ทำงานในแก๊งคอลเซนเตอร์ในเมียนมาเกิดจากการถูกลอก หรือ ความสมัครใจ

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผู้ที่ทำงานในแก๊งคอลเซนเตอร์ในเมียนมาเกิดจากการถูกลอก หรือความสมัครใจ	ร้อยละ
น่าจะมีจำนวนพอ ๆ กัน ทั้งผู้ที่ถูกลอกและเต็มใจไปทำงาน	49.77
ส่วนใหญ่ไปทำงานด้วยความเต็มใจ	25.80
ส่วนใหญ่ถูกลอกไปทำงาน	20.38
ไม่แน่ใจ	4.05
รวม	100.00

จากข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อมาตรการของรัฐบาลในการจัดการกับปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ที่มีฐานในเมียนมาด้วยวิธีการตัดไฟ ตัดสัญญาณอินเทอร์เน็ต และระงับการส่งน้ำมันออกไปยังเมียนมา ในระดับมาร้อยละ 70.54 ค่อนข้างเห็นด้วยร้อยละ 21.07 ไม่ค่อยเห็นด้วยร้อยละ 5.34 และไม่เห็นด้วยเลยร้อยละ 3.05 ซึ่งมาตรการของรัฐบาลดังกล่าวจะช่วยแก้ไขปัญหาค่าระดับหนึ่งร้อยละ 60.92 ช่วยแก้ไขปัญหามากร้อยละ 17.71 แก้ไขได้น้อยมาร้อยละ 15.95 ไม่สามารถแก้ปัญหาค่าร้อยละ 5.42 ส่วนความเห็นว่ามีเจ้าหน้าที่รัฐของไทยเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับแก๊งคอลเซนเตอร์เห็นว่ามีส่วนเกี่ยวข้องร้อยละ 69.85 ไม่แน่ใจร้อยละ 26.87 และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องร้อยละ 3.28 สำหรับความเห็นเกี่ยวกับผู้ที่ทำงานในแก๊งคอลเซนเตอร์ในเมียนมาเกิดจากการถูกลอก หรือความสมัครใจ ร้อยละ 49.77 เห็นว่ามีสัดส่วนใกล้เคียงกันทั้งคนที่ถูกลอกและเต็มใจไปทำงาน ร้อยละ 25.80 เห็นว่าทำงานด้วยความเต็มใจ ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับความเห็นว่าถูกลอกไปทำงานร้อยละ 20.38 และไม่แน่ใจร้อยละ 4.05

ผลสำรวจของกลุ่มตัวอย่างได้มีการศึกษาร่วมกับงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับแก๊งคอลเซนเตอร์ กล่าวคือ การศึกษาเรื่อง ภัยแก๊งคอลเซนเตอร์จากอาชญากรรมทางเศรษฐกิจสู่อาชญากรรมทางเทคโนโลยี (2566) ของสรวิศ บุญมี พบว่าการถูกเป็นเหยื่อเกิดจากกลวิธีทางวิศวกรรมสังคม ซึ่งเป็นปฏิบัติการจิตวิทยาโดยที่แก๊งคอลเซนเตอร์ไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มากนัก แต่จะหลอกเหยื่อให้หลงกลเพื่อให้ผลประโยชน์แก่กลุ่มมิจฉาชีพ อาทิ การหลอกถามรหัสผ่าน การหลอกให้ส่งข้อมูลที่สำคัญให้ ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่ป้องกันได้ยากเพราะเกี่ยวข้องกับคนและมีกลวิธีโน้มน้าวหลายรูปแบบ กล่าวคือ การเป็นผู้มีอำนาจเพื่อเพิ่มโอกาสให้เหยื่อยอมทำตาม เช่น อ้างเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่สรรพากร การข่มขู่อ้างว่าเหยื่อมีส่วนร่วมในการทำผิดกฎหมาย การถูกระงับบัญชีธนาคาร การใช้หลักจิตวิทยาเรื่องเวลาบังคับให้เหยื่อรีบตัดสินใจโดยไม่ไตร่ตรองให้ดี หรือสร้างความคุ้นเคยให้เหยื่อรู้สึกไวใจเพื่อหลอกว่าจะช่วยเหลือ หรือแก้ปัญหา สำหรับเหยื่อที่กลุ่มมิจฉาชีพตกเป็นเป้าหมายมากที่สุด คือ กลุ่มผู้สูงอายุ และผู้เกษียณโดยเฉพาะเนื่องจากมีความรู้เรื่องเทคโนโลยีไม่สูง มักไม่ค่อยติดตามข่าวสาร และเป็นกลุ่มที่มีเงินเก็บในช่วงที่ได้ทำงานในงานวิจัยของธัญพิชชา สามารถ และอุนิษา เลิศโตมรสกุล เรื่อง การตกเป็นเหยื่อทางไซเบอร์ของผู้สูงอายุ (2566) กล่าวว่า ประเทศไทยมีสัดส่วนผู้สูงอายุที่สูงขึ้นจึงมีโอกาเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อการถูกลอกทางไซเบอร์เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากขาดการติดตามข่าวสาร ใช้งานอินเทอร์เน็ตเพียงลำพัง มีจำนวนน้อยมากที่จะไปแจ้งความเมื่อถูกลอกหรือติดตามเพื่อเอาเงินคืน การที่ผู้สูงอายุไม่แจ้งความดำเนินคดีอย่างจริงจังอาจเนื่องมาจากความเสียหายคิดเป็นจำนวนเงินไม่มากหรือการไปแจ้งความไม่คุ้มค่ากับเวลาที่เสียไป ทำให้มิจฉาชีพไม่ถูกติดตามจับกุมดำเนินคดี และกลับมาก่อเหตุซ้ำอีก ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีโอกาสตกเป็นกลุ่มเป้าหมาย

สำคัญในการหลอกลวงทางไซเบอร์ ผู้ที่หลอกลวงจะใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดความเสียหายทางการเงินแก่ผู้สูงอายุ โดยที่มีการพัฒนารูปแบบการหลอกลวงต่าง ๆ ผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น สำหรับรูปแบบการหลอกลวง 4 อันดับแรก คือ 1) การหลอกลวงทางโทรศัพท์เป็นกระบวนการ หรือแก๊งคอลเซนเตอร์ 2) การหลอกลวงให้ลงทุน 3) การเป็นเหยื่อการซื้อสินค้าออนไลน์ และ 4) การหลอกให้เหยื่อรักทางออนไลน์ (Romance Scam) โดยเฉพาะการถูกหลอกลวงจากแก๊งคอลเซนเตอร์มักทำให้ผู้สูงอายุที่ตกเป็นเหยื่อเกิดความตกใจกลัว เกิดความโลภมีระยะเวลาในการให้ตัดสินใจที่จำกัด ขาดการรับรู้ข่าวสาร ทำให้ผู้สูงอายุที่ไม่เคยรับรู้เกี่ยวกับการหลอกลวงของแก๊งคอลเซนเตอร์ตัดสินใจผิดพลาดและตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซนเตอร์ได้ง่าย ด้วยการโอนเงินเข้าบัญชีม้าและปลายทางของเส้นทางการเงินตามตะเข็บชายแดน ทำให้ยากสำหรับการติดตามเงิน

จากปัญหาของการถูกหลอกลวงผ่านแก๊งคอลเซนเตอร์ พบว่ามีงานวิจัยหลายเรื่องได้ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการเป็นเครื่องมือสำหรับป้องกันและปราบปรามการฉ้อโกงด้วยวิธีการดังกล่าว แต่ยังคงพบว่าการใช้กฎหมายเพื่อเป็นกลไกแก้ปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์ยังไม่สามารถรองรับปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์ได้ทั้งหมด เนื่องจากกฎหมายบางฉบับไม่ได้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพบริบทปัจจุบัน ขาดการกำหนดนโยบายหรือแนวทางที่ชัดเจนหรือบทลงโทษที่ไม่ครอบคลุม จากงานศึกษาของนันทมนัส จันทราศัพท์ เรื่องปัญหากฎหมายเกี่ยวกับฐานความผิดและโทษสำหรับการฉ้อโกงโดยใช้วิธีการผ่านทางไซเบอร์ (2567) พบว่าประเทศไทยมีกฎหมายสำคัญที่นำมาใช้กับการฉ้อโกง ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญาและพระราชกำหนดการกักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 กฎหมายทั้งสองฉบับไม่ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับฐานความผิดและโทษมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติของกฎหมายทั้งสองฉบับนั้นไม่ครอบคลุมถึงการกระทำการฉ้อโกงในลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรูปแบบและวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งได้พัฒนาไปจากเดิมมาก โดยเฉพาะการฉ้อโกงผ่านวิธีการทางไซเบอร์สามารถหลอกลวงผู้เสียหาย ทำให้มีมูลค่าความเสียหายมากขึ้นกว่าการหลอกลวงในรูปแบบเดิมหลายเท่า ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ ดังนั้น เมื่อกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ไม่ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงนอกจากจะทำให้กฎหมายดังกล่าวไม่เหมาะสมกับการนำมาปรับใช้กับการฉ้อโกงในรูปแบบหรือวิธีการใหม่ ๆ แล้ว ยังทำให้การป้องกันและปราบปรามการฉ้อโกงดังกล่าวทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร เห็นได้จากสถิติคดีอาญาจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่พบว่าสถิติคดีความผิดฐานฉ้อโกงที่กระทำผ่านระบบคอมพิวเตอร์มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น สะท้อนว่าฐานความผิดและบทลงโทษของกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ทั้งสองฉบับดังกล่าวไม่ได้ทำให้ผู้ที่กระทำการฉ้อโกงเกรงกลัวต่อบทลงโทษที่จะได้รับมากเท่าที่ควร การที่ฐานความผิดไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามรูปแบบหรือวิธีการของการฉ้อโกงดังกล่าวแล้ว ยังทำให้บทกำหนดโทษของกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้นไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดเมื่อเทียบกับความร้ายแรงและผลกระทบที่เกิดขึ้น และอาจไม่เป็นธรรมต่อผู้ที่ได้รับความเสียหายได้ ซึ่งไม่เป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญทางกฎหมายอาญาเท่าที่ควร และทำให้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ไม่สามารถป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกง โดยเฉพาะการฉ้อโกงโดยใช้วิธีการผ่านทางไซเบอร์

ส่วนงานศึกษาเรื่องมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี : ศึกษากรณีการอายัดบัญชีและการกำหนดความรับผิดของผู้ว่าจ้างและผู้ใช้บัญชีม้า (2567) ของศรัวิษ สุขชัย และปริญญญา ศรีเกตุ พบว่าพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์สำหรับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการป้องกัน และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์มิให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ แต่ยังไม่มีการกำหนดนโยบาย การนำเทคโนโลยี หรือโปรแกรมที่ตรวจจับมัลแวร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน

และพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 กำหนดให้สถาบันการเงินสามารถอายัดบัญชีได้ทันทีหลังจากที่ได้รับแจ้งจากผู้เสียหาย จากเดิมต้องรอไปแจ้งความก่อนถึงจะระงับบัญชีได้ แต่ก็ยังไม่มีข้อกำหนดเป็นรูปแบบให้ประชาชนสามารถอายัดบัญชีตนเองหรือบัญชีม้าในขณะที่ทราบถึงการโจรกรรมด้วยตัวเองได้อย่างรวดเร็ว และไม่มีข้อกำหนดความรับผิดชอบกับผู้ถือครองบัญชีม้าหรือผู้ใช้บัญชีม้าที่แท้จริงได้เลย และในงานวิจัยของกิตติศักดิ์ คุรุพันธ์ และทัชชกร แสงทองดี (2566) เรื่อง แนวทางการป้องกันอาชญากรรมไซเบอร์ของประเทศไทย พบว่ามีการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ที่เป็นกฎหมายเฉพาะของการกระทำความผิดด้านคอมพิวเตอร์ และยังมีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ที่จะมึบทบาทในการคุ้มครองและให้สิทธิที่บุคคลที่ควรมีต่อข้อมูลส่วนบุคคลเองไว้ รวมถึงการสร้างมาตรฐานของบุคคล นิติบุคคลในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นจากปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ การกำหนดบทลงโทษที่หนักขึ้นตามกฎหมายดังกล่าวเป็นการป้องกัน ยับยั้ง และปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์มากขึ้น แต่ยังพบการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์สูงขึ้นเพราะรูปแบบการกระทำที่ยากต่อการตรวจพบ จึงมักไม่ค่อยถูกรายงานให้แก่หน่วยงานรัฐทราบ ประกอบกับมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ยังขาดการทำงานเชิงบูรณาการหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่อกัน อาทิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์เป็นปัญหาระดับชาติที่มีส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและระบบเศรษฐกิจของประเทศ แม้ประเทศไทยจะมีกลไกทางกฎหมายหลายฉบับเพื่อป้องกันและปราบปราม ต่อกลไกทางไซเบอร์ อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษาวิจัยมีความเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบการทำงานของกลุ่มมิจฉาชีพมีการเปลี่ยนแปลงตามเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำการดัดแปลงข้อมูลผ่านเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ใช้การแลกเปลี่ยนผ่านสกุลเงินดิจิทัล เพื่อยกระดับการหลอกลวงให้เกิดความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ในขณะที่ระบบกฎหมายไทยมีการเปลี่ยนแปลงน้อย ทั้งที่สังคมไทยและสังคมโลกเกิดพลวัตอย่างมาก ทำให้กฎหมายไม่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง จนกลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ตลอดจนการตั้งพื้นที่ของกระบวนการแก๊งคอลเซนเตอร์อยู่ตามชายแดนของประเทศไทยนับเป็นสาเหตุให้การบังคับใช้กฎหมายไม่ครอบคลุมในพื้นที่ที่อยู่นอกราชอาณาจักร ส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามด้วยกลไกกฎหมายทำได้ยากตามไปด้วย ทั้งนี้ มาตรการของรัฐด้วยปฏิบัติการระงับการขายไฟฟ้าและเชื้อเพลิง รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตไปยังเขตชายแดนของเมียนมา พบว่าความคืบหน้าของมาตรการดังกล่าวทำให้มูลค่าความเสียหายลดลงเหลือ 50 ล้านบาท/วัน จากเดิมวันละ 80 ล้านบาท สถิติการร้องเรียนลดลงจากร้อยละ 40 เหลือร้อยละ 20 (ข้อมูล ณ มีนาคม 2568) แสดงถึงทิศทางที่ดีของการปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์ที่มีมูลค่าความเสียหายลดลง ดังนั้น การแก้ไขปัญหาระดับชาติจำเป็นต้องสร้างความร่วมมือกับหลายหน่วยงานทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกันให้เป็นเอกภาพ โดยควรมีแนวทางแก้ไข ดังนี้

1. หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและทรัพยากรที่จำเป็นร่วมกัน เพื่อให้เกิดการดำเนินการติดตามสืบสวน สอบสวนคดีอาชญากรรมไซเบอร์ได้อย่างรวดเร็ว เน้นการทำงานเชิงรุกให้มากขึ้น โดยการสร้างความเข้าใจกับผู้ถูกหลอกเพื่อให้ทราบข้อมูลของกระบวนการแก๊งคอลเซนเตอร์ ในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Digital literacy) ให้กับประชาชน คือ การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนให้สามารถรู้เท่าทันมีฉ้อโกงที่มาติดต่อพูดคุยและใช้ช่องทางออนไลน์ ในการเข้ามาก่ออาชญากรรมได้ จากผลงานวิจัยพบว่ากลุ่มที่เป็นเหยื่ออาชญากรรมมากที่สุดเป็นกลุ่มที่ไม่มีความเข้าใจความเข้าใจในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุที่มักเชื่อข่าวลวงหรือข่าวปลอม ในขณะที่เด็กและเยาวชนประสบปัญหาการวิเคราะห์ข่าวที่ได้รับ รวมถึงกลุ่มองค์กรที่ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล หรือข้อมูลสาธารณสุขซึ่งมีการจัดเก็บข้อมูลที่ไม่รัดกุม ทำให้ข้อมูลถูกโจรกรรมได้ง่ายและนำไปใช้หาผลประโยชน์จากเหยื่อได้ง่ายขึ้น จึงต้องมีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อป้องกันการสูญหาย เข้าถึง ใช้ เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากอำนาจหรือโดยมิชอบ

3. รัฐบาลควรสร้างนโยบายและกฎหมายที่เข้มแข็งเพื่อป้องกันการหลอกลวงทางไซเบอร์ รวมถึงการจัดการกับผู้กระทำผิดกฎหมายอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันการหลอกลวงผู้สูงอายุทั้งในด้านการเงิน การซื้อขาย หรือการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล กล่าวคือ

3.1 ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 โดยเพิ่มการสร้างระบบปฏิบัติการหรือโปรแกรมสำหรับการป้องกันไวรัสและมัลแวร์ที่ส่งผลกระทบต่อระบบสารสนเทศ สามารถอัปเดตบัญชีด้วยตนเองในขณะที่ทราบถึงการโจรกรรมและการเพิ่มอัตราโทษกำหนดความรับผิดชอบทางอาญา และทางแพ่ง

3.2 เพิ่มบทบัญญัติและแก้ไขเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญา และพระราชกำหนดการกักขังเงิน ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 ทั้งความหมายและบทกำหนดโทษที่ควรมีระวางโทษหนักให้สูงกว่า การฉ้อโกงทุกประเภท เพื่อให้โทษผู้ที่กระทำผิดได้รับนั้นมีความเหมาะสมกับการกระทำผิดมากขึ้น โดยศึกษาข้อมูลจำนวนผู้เสียหายรวมถึงมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นมาพิจารณาเพื่อกำหนดเพิ่มโทษให้แก่ผู้ที่กระทำการฉ้อโกงด้วยวิธีการดังกล่าวด้วย

3.3 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 โดยกำหนดรูปแบบและลักษณะการกระทำผิดในการล่อลวงผู้เสียหายด้วยวิธีโทรศัพท์หรือวิธีการที่มีลักษณะคล้าย ๆ กันเป็นความผิดร้ายแรง เพื่อเป็นการเพิ่มโทษแก่ผู้กระทำผิด

3.4 จัดตั้งสายตรวจทางไซเบอร์เพื่อให้เจ้าหน้าที่เข้าไปติดตาม ฝ้าระวัง วิเคราะห์สถานการณ์ เตือนภัย และป้องกันการก่อเหตุการหลอกลวงทางไซเบอร์ เพื่อช่วยยับยั้งความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับประชาชน

3.5 ออกมาตรการให้มีขอบข่ายครอบคลุมถึงการลงทุนคริปโทเคอเรนซี (Cryptocurrency) แบบเพียร์ทูเพียร์ (Peer-to-Peer) หรือระบบเครือข่ายแบ่งปันข้อมูล โดยเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้มาตรการควบคุมเพื่อป้องกันการฟอกเงิน

4. ควรขยายความร่วมมือกับประเทศในรัฐสมาชิกอาเซียน องค์กรระหว่างประเทศและเอกชน ทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคีจากประเทศ และองค์กรที่มีประสบการณ์และบทเรียนจากการป้องกันและปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์เพื่อร่วมกันบูรณาการจัดการกับปัญหาดังกล่าว พร้อมทั้งเพิ่มมาตรการพิเศษสำหรับการสืบสวนและการกระทำผิดในลักษณะเข้าข่ายความผิดฐานมีส่วนร่วมกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติให้สอดคล้องตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ

บรรณานุกรม

- กิตติศักดิ์ คุรุพันธ์, และ ทัชชกร แสงทองดี. (2566). แนวทางการป้องกันอาชญากรรมไซเบอร์ของประเทศไทย. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9(6), 179-190.
- คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา. (2567). ปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์และแนวทางการแก้ไขปัญหาในอาเซียนและไทย. สืบค้น 18 มีนาคม 2568 จาก https://web.parliament.go.th/assets/portals/61/news/6101/1_6101.pdf
- จับตา 9 โมง ตัดไฟฟ้า-อินเทอร์เน็ต-น้ำมัน 5 จุดในเมียนมา. (2568). สืบค้น 28 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.thaipbs.or.th/news/content/348958>
- โจนาธาน เฮด. (2568). ปีปีซีสำรวจเมือง "ชเวโก๊กโก" ศูนย์รวมแก๊งคอลเซนเตอร์และบ่อนพนันในเขตสงคราม. สืบค้น 18 มีนาคม 2568 จาก <https://www.bbc.com/thai/articles/c4gw48yje9xo>
- ได้ผล ตัดไฟ-ตัดเน็ตแก๊งคอลเซนเตอร์ จ่อเพิ่มจุดสัญญาณหลังฝั่งไทยได้รับผลกระทบ. (2568). สืบค้น 12 มีนาคม 2568 จาก <https://www.thairath.co.th/news/politic/2845168>
- ไทยตัดไฟ 5 จุดชายแดนเมียนมา กระทบแก๊งสแกมเมอร์ และชาวบ้านในเมียนมาแค้หน. (2568). สืบค้น 28 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.bbc.com/thai/articles/c8j8vrje9vwo>
- ธนภัทร ทองสอน. (2564). อาชญากรรมแก๊งคอลเซนเตอร์. สืบค้น 18 มีนาคม 2568 จาก <https://researchcafe.tsri.or.th/call-center-crime/>
- ธัญพิชชา สามารถ, และ อุนิษา เลิศโตมรสกุล. (2566). การตกเป็นเหยื่อทางไซเบอร์ของผู้สูงอายุ. สหวิทยาการและความยั่งยืนปริทรรศน์ไทย, 12(2), 1-13.
- บทวิเคราะห์ : ต้องปราบปรามอาชญากรรมแก๊งคอลเซนเตอร์และสแกมเมอร์อย่างต่อเนื่อง. (2568). สืบค้น 18 มีนาคม 2568 จาก <https://thai.cri.cn/2025/02/26/ART11740527352199434>
- เปิดที่ตั้งแก๊งหลอกลวงออนไลน์ อยู่ไหนบ้างในเมียนมา ลาว กัมพูชา รอบไทย. (2568). สืบค้น 18 มีนาคม 2568 จาก <https://www.amarintv.com/spotlight/world/504025>
- 80 ล้านบาทต่อวัน คนไทยสูญเงินให้แก๊งคอลเซนเตอร์. (2567). สืบค้น 18 มีนาคม 2568 จาก <https://www.uni.net.th/index.php/news/9457/>
- นันทมนัส จันทราศัพท์. (2567). ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับฐานความผิดและโทษ สำหรับการฉ้อโกงโดยใช้วิธีการผ่านทางไซเบอร์. วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ, 34(2), 128-142
- ผ่าอาณาจักร "แก๊งคอลเซนเตอร์" พม่า จากเมียวดีถึงพญาตองซู จาก “หม่องซิดตู” ถึง “อู้อึ้ง”. (2568). สืบค้น 20 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://mgronline.com/specialscoop/detail/9680000009889>
- ย้อนทมิไลน์ "เด็ดปีก" แก๊งคอลเซนเตอร์. (2568). สืบค้น 18 มีนาคม 2568 จาก <https://www.thaipbs.or.th/news/content/349246>

ย่อนไหมไลน์ตัดไฟชายแดนไทย-เมียนมา! เกิดอะไรขึ้นบ้างก่อนสับสวิทช์?. (2568). สืบค้น 28 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.pptvhd36.com/news/%E0% %B8%87/242156>

ศิริวิช สุขชัย, และ ปริญญา ศรีเกตุ. (2567). มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี: ศึกษากรณีการอายัดบัญชีและการกำหนดความรับผิดของผู้ว่าจ้างและผู้ใช้บัญชีม้า. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 8(4), 1866-1882.

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล”. (2568). War on Scam Gang. สืบค้น 22 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://nidapoll.nida.ac.th/data/survey/uploads/FILE-1739514123430.pdf>

สมช. สั่งเริ่ม 9 โมงเช้าพรุ่งนี้ ตัดไฟ-น้ำมัน-อินเทอร์เน็ต 5 จุด ชายแดนไทย-เมียนมา. (2568). สืบค้น 28 กุมภาพันธ์ 2568 จาก <https://www.thairath.co.th/news/politic/2840030>

สรวิศ บุญมี. (2566). ภัยแก๊งคอลเซ็นเตอร์จากอาชญากรรมทางเศรษฐกิจสู่อาชญากรรมทางเทคโนโลยี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 17(2), 19-26.